Δίκτυο Σχολείων για την Προώθηση του Ιστορικού Γραμματισμού

Σχέδιο Δράσης

Στόχοι

- Κατανόηση της έννοιας της ιστορικής διάρκειας. • Διάκριση περιόδων, αλλαγών και συνεχειών. • Ανάπτυξη χρονολογικής σκέψης. • Οπτικοποίηση του ιστορικού χρόνου. • Ενεργητική και βιωματική μάθηση μέσω συμμετοχής στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού.

-Κατανόηση της αρχαιολογικής μεθόδου. • Σύνδεση φυσικού περιβάλλοντος και ανθρώπινης δραστηριότητας. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων επιτόπιας παρατήρησης. • Ερμηνεία αρχαιολογικών καταλοίπων με χρήση πηγών. • Καλλιέργεια διερευνητικής μάθησης.

-Κατανόηση της τεχνολογικής εξέλιξης των κοινωνιών. • Συσχέτιση υλικού πολιτισμού και καθημερινής ζωής. • Σύγκριση ιστορικών περιόδων. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων παρατήρησης, ταξινόμησης και ερμηνείας αντικειμένων.

-Αναγνώριση της διαχρονικότητας του δομημένου περιβάλλοντος. • Κατανόηση των αλλαγών και συνεχειών στην αρχιτεκτονική. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων επιτόπιας ιστορικής διερεύνησης. • Σύνδεση ιστορίας, αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. • Ανάπτυξη ιστορικής σκέψης μέσα από αυθεντικά κατάλοιπα.

Αξιολόγηση

Οι δράσεις συνέβαλαν ουσιαστικά στην ανάπτυξη του ιστορικού γραμματισμού, της ιστορικής σκέψης και της ιστορικής ενσυναίσθησης των μαθητών μέσα από αυθεντικές, βιωματικές και διερευνητικές μαθησιακές εμπειρίες. Η αξιοποίηση πρωτογενών και δευτερογενών πηγών, της προφορικής ιστορίας, των επιτόπιων μελετών, των ψηφιακών εργαλείων και της υπαίθριας ιστορικής γραμμής ενίσχυσε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών, την κριτική ανάλυση και ερμηνεία των ιστορικών τεκμηρίων, καθώς και την κατανόηση της έννοιας της ιστορικής συνέχειας και αλλαγής. Παράλληλα, καλλιεργήθηκαν δεξιότητες συνεργασίας, επικοινωνίας, δημιουργικότητας και υπεύθυνης αξιοποίησης της τεχνολογίας, ενώ ενισχύθηκαν ο σεβασμός προς την πολιτιστική κληρονομιά, η ιστορική μνήμη και η σύνδεση της σχολικής γνώσης με την τοπική κοινωνία και το σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον. Συνολικά, οι δράσεις λειτούργησαν ως ένα ολοκληρωμένο και βιώσιμο πλαίσιο μάθησης που προήγαγε την ουσιαστική κατανόηση της Ιστορίας

Σχολείο: Δημοτικό σχολείο Μακεδονίτισσα Α΄ Συντονίστρια/συντονιστής: Μαρίνος Κωνσταντίνου

Δραστηριότητες

Δράση	**Σύντομη Περιγραφή**	**Συμμετέχοντες/ουσες**	**Χρόνος**
Η προφορική Ιστορία ως φορέας ιστορικής μνήμης	Πρόσκληση στο σχολείο ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα του 1974 ως παιδιά ή ως ενήλικες. Περιπτώσεις στρατιωτών, αιχμαλώτων, συγγενών αγνοουμένων, εγκλωβισμένων. Συνεντεύξεις-Διαλέξεις-Εργαστήρια	Νικολέτα Κυριακίδου, Άννα Τζιοβάννη, Τόνια Σκορδή	Νοέμβριος 2025
Δημιουργία αναλογικής ιστορικής γραμμής στην αυλή του Σχολείου	Στο εγχείρημα αυτό ο χρόνος μεταφράζεται σε χώρο: η απόσταση που διανύει ο/η μαθητής/μαθήτρια αντιστοιχεί στη διάρκεια των ιστορικών περιόδων, επιτρέπει την άμεση και βιωματική κατανόηση της ανισότητας του ιστορικού χρόνου. Η ιστορική γραμμή δεν αντιμετωπίζεται ως στατικό εκπαιδευτικό υλικό, αλλά ως δυναμικό μαθησιακό περιβάλλον που εξελίσσεται μέσα από τη διδακτική πράξη.	Μαρίνος Κωνσταντίνου	Μάρτιος 2026
Δημιουργία QR codes με την χρήση πηγών	Οι μαθητές/μαθήτριες δημιούργησαν ψηφιακούς συνδέσμους (QR codes), για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Μελέτη- σύγκριση- ανάλυση- αξιολόγηση πηγών. Αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του σχολείου και ενσωματώθηκαν ως επιτοίχια στοιχεία της υπαίθριας ιστορικής γραμμής	Μαρίνος Κωνσταντίνου, Δέσποινα Χαλβατζή	Μάρτιος-Απρίλιος 2026
Επιτόπια μελέτη του νεολιθικού οικισμού της Χοιροκοιτίας	Η χρήση χάρτη και πηγών επί τόπου στον οικισμό της Χοιροκοιτίας και η μελέτη του περιβάλλοντα χώρου σε σχέση με τις δυνατότητες επιβίωσης του νεολιθικού ανθρώπου. Τα στάδια της αναπαράστασης του νεολιθικού οικισμού και σύγκριση με τα ανασκαφικά δεδομένα. Δομημένη κλίμακα παρατήρησης.	Μαρίνος Κωνσταντίνου, Γιώτα Κυριάκου, Άννα Νικολάου, Δέσποινα Χαλβατζή	Μάρτιος 2026
Η εξέλιξη της χρήσης των υλικών στην οικοσκευή, μέσα από τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου	Θέμα μελέτης τα αντικείμενα, εργαλεία, αγγεία που χρησιμοποιούνταν ως μέρος της οικοσκευής, από την παλαιολιθική εποχή μέχρι τα βυζαντινά χρόνια. Έμφαση στην ανακάλυψη, χρήση και εξέλιξη των υλικών, την ποιότητα κατασκευής, την ποικιλία και τη διακόσμηση ανά ιστορική εποχή.	Μαρίνος Κωνσταντίνου, Νικολέτα Κυριακίδου, Ελένη Παπαϊωάννου	Μάιος 2026
Η χρήση του πωρόλιθου στην μεσαιωνική αρχιτεκτονική της Λευκωσίας	Μελέτης χρήσης του πωρόλιθου στην αρχιτεκτονική της μεσαιωνικής πόλης. Ενετικά τείχη, υδραγωγείο, Πύλη Αμμοχώστου, Παναγία Χρυσαλινιώτισσα, οικία Δραγομάνου, Αρχιεπισκοπή. Η χρήση της πέτρας διαχρονικά και η αλλαγή τεχνοτροπίας σε κάθε ιστορική περίοδο. Αλλαγές και συνέχειες. Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα από κάθε ιστορική περίοδο της πόλης, αλλαγές στη χρήση κτηρίων και δευτερογενής χρήση υλικών σε μεταγενέστερα κτήρια.	Μαρίνος Κωνσταντίνου, Γιόλα Παλάτου, Άννα Τζιοβάννη	Ιούνιος 2026